

BYŤ V ŠKOLE A NEVYUŽIŤ TO? TO AKO?

Rodinná katechéza 202-2021 (791)

www.inky.sk

týždeň po 19. 9. 2021

... alebo o tom, že keď už raz pre nás Boh zriadil Cirkev a magistérium a urobil nás učeníkmi – tak niet čo váhať.

BOŽIE SLOVO:

(2 Sol 2, 15-17)

Čítanie z druhého listu sv. apoštola Pavla Solúnčanom: *A tak teda, bratia, stojte pevne a držte sa učenia, ktoré ste prijali či už slovom a či našim listom.* ¹⁶ *Sám náš Pán Ježiš Kristus a Boh, náš Otec, ktorý nás miluje a vo svojej milosti nám dal večné útechy a dobrú nádej,* ¹⁷ *nech poteší vaše srdcia a upevní vás v každom dobrom diele a slove.* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 532, 360, 376, 466, 468, 469, 498)

Nie je od vecí pripomenúť si, akú úlohu malo učenie v Ježišových očiach – a že Cirkev, ktorú pre nás založil, je okrem iného tu, na zemi, aj školou a my v nej učeníkmi, čiže žiakmi. Prvými učiteľmi v nej boli apoštoli. Čítame, že s Ježišom často „prechádzali Galileou, nechcel však, aby o tom niekto vedel, ³¹ lebo učil svojich učeníkov“ (Mk 9, 30-31). Ale im samým hovoril: „Čo vám hovorím vo tme, hovorte na svetle, a čo počujete do ucha, rozhlasujte zo striech“ (Mt 10, 27)! Pred svojim odchodom im predstavil Ducha Svätého a načrtoval, akú rolu bude v ich živote a živote Cirkvi zohrávať. Ježiš ju apoštolom vysvetľuje takto: „Ešte veľa vám mám toho povedať, ale teraz by ste to neznesli. Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy, lebo nebude hovoriť sám zo seba, ale bude hovoriť, čo počuje, a zvestuje vám, čo má prísť“ (Jn 16, 12-13). Jedna z hlavných úloh Ducha Svätého je vyučovať Cirkev! Pred svojim odchodom zo sveta ako svoju poslednú vôľu, testament a súčasne záverečné poverenie a splnomocnenie, Ježiš hovorí Jedenástim: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Chodte teda, učte všetky národy a krstíte ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého ²⁰ a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (Mt 28, 18-20). Po Turíciach, keď sa sformovala Cirkev, čítame o nej, že sa v nej všetci „vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách“ (Sk 2, 42) a samotní apoštoli hovoria: „Nie je správne, aby sme my zanedbávali Božie slovo a obsluhovali pri stoloch. ³ Preto si, bratia, vyhliadnite spomedzi seba sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, a na túto úlohu ustanovíme ich. ⁴ My sa budeme celkom venovať modlitbe a službe slova“ (Sk 6, 2-4). Pavol na svojich apoštolských cestách nielen ohlasoval Krista a Jeho Evanjelium, nielen zakladal cirkevné spoločenstvá (farnosti), ale aj učil. Čítame o ňom napríklad: „Keď sa niektorí zatvrdili a neuverili, ba pred zástupom tupili Pánovu cestu, odišiel od nich, oddelil učeníkov a každý deň hovoril v Tyrannovej škole. ¹⁰ To trvalo dva roky“ (Sk 19, 9-10). V Korinte zase „zostal ... rok a šesť mesiacov a učil u nich Božie slovo“ (Sk 18, 11). Dokonca počas svojho domáceho väzenia v Ríme „ohlasoval Božie kráľovstvo a učil o Pánu Ježišovi Kristovi so všetkou odvahou a bez prekážky“ (Sk 28, 31). Vo svojich listoch vysvetľuje, že Cirkev je naozaj škola, v ktorej „Boh niektorých ustanovil po prvé za apoštolov, po druhé za prorokov, po tretie za učiteľov, potom sú zázraky...“ (1 Kor 12, 28) – všimli ste si? Prví sú apoštoli (čiže biskupi), potom proroci (dnes im hovoríme kňazi) a tretí za nimi sú učители (čiže katechéti). Všetko úrady spojené s vyučovaním. Až potom sú zázraky a uzdravovania a jazyky, ktoré sú v službe vyučovania. O obsahu tohto vyučovania hovorí: „Medzi dokonalými [čiže už veriacimi a obrátenými kresťanmi] hovoríme aj múdrosť - no nie múdrosť tohoto veku ani múdrosť kniežat tohoto veku, ktoré spejú k záhube, ⁷ ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu“ (1 Kor 2, 6-7).

Boh teda pre nás založil školu a vybavil ju všetkým – od Apoštolskej tradície, ako učeni Apoštolov, odovzdanému Cirkvi hovorí už Pavol – cez dar Ducha Svätého, ktorý vyučuje cez Kristom garantovaný a autorizovaný Učiteľský úrad Cirkvi, s ktorým je sám Ježiš osobne „po všetky dni až do skončenia sveta“, skúsenosti svätcov a mystikov až po diela biblistov a teológov. Učenie má Cirkev v žilách – sám obrad svätej omše je vyučovaním, ktoré nás má za úlohu vždy znova a znova disponovať na čo najúčinnejšie vstúpenie do spoločenstva s Kristom v Eucharistii – a to ani nehovoríme o kázani, ktoré súčasťou omše vždy je! Tzv. „naučené modlitby“ z modlitebnej knižky – ich zmyslom je znovu učiť nás myslieť a prosiť spôsobom, ktorý zodpovedá Evanjeliu. Písmo Sväté, Božie slovo, je súčasťou bežného všetkého, čo v Cirkvi podnikáme.

Ak je to tak – potom by sme naozaj boli blázni, keby sme nevyužili tento ohromný potenciál, ktorý nám Boh v Cirkvi zanechal. Nehovorím: „vyčerpali do dna“ – lebo to nik z nás nedokáže, tak obrovské bohatstvo na nás v Cirkvi čaká, tak bohato prestretý stôl. Niekedy to viac ocenia ľudia, ktorí v tejto hojnosti od malička nevyrastali, ale práčne ju hľadali a našli. Steve Ray, ktorý bol vychovaný ako protestant mimo Cirkvi, píše: „Cirkev je plná nevýslovných pokladov: svätí, mučeníci, vyznávači, biskupi, hlbiny zbožnosti, neoceniteľné modlitby, tradície nezmernej hodnoty, pokladnica spisov, príbehov lásky, pravdy a odvahy, do ktorých sa človek môže úplne pohrúžiť. Nie je možné opísať rozkoš z toho, že sme objavili svoje korene, našu úchvatnú históriu – kedysi považovanú za bezvýznamnú a zatracovanú ako „katolícka história“. Je to ako keby niekto utrpel stratu pamäte: predstavte si to vytrženie a radosť, ktoré zažije, keď sa mu pamäť vráti a on náhle spozná, že je kráľom! ... Katolícka Cirkev má hĺbku, ktorá je nevyčerpateľná. Naplnia dušu túžbou čítať a čítať a čítať a modliť sa a modliť sa a modliť. Nejestvuje koniec rozkoši očakávajúcej siroty, ktoré sú navrátené do „jednej, svätej, katolíckej a apoštolskej Cirkvi“. Čím viac informácií sme nazhromaždili, tým viac našich očakávaní bolo naplnených a tým viac sme túžili vykričať to zo striech.“

NAMIESTO ÚVODU:

Kde teda začať? Uvažoval som a asi prirodzene ma ako prvé napadli dokumenty pápežov v úrade Petra, ktorému Ježiš pre všetky veky povedal: „Posilňuj svojich bratov“ (Lk 22, 32)!

Lenže ktorý? Je ich nesmierne množstvo, od dokumentov sv. Jána Pavla II. (aby sme spomenuli len tých posledných) cez Benedikta XVI. až po súčasného Františka. Nakoniec som sa rozhodol pre toho posledného – je našim súčasným pastierom v úrade Petra, tak teda nech znie, čo nám Duch cez neho hovorí a čomu nás učí!

Ale aj tu je tých dokumentov naozaj veľa. Ktorým začať? A potom, náhle – žeby osvietenie Duchom? – som sa rozhodol pre dokument *Christus vivit*. Možno dokument o svätosti a povolani k svätosti *Gaudete et exsultate* by bol lepší a komplexnejší, avšak v roku 2018 sme ho v našej farnosti spoločne preberali a kto chce, môže si na webe nájsť texty aj nahrávky z týchto lekcií. Ešte komplexnejší je neoceniteľný dokument – vlastne komplexný návod *ako byť katolíkom* sv. Jána Pavla II. *Christifideles laici* – ale tým sme spoločne prechádzali a študovali ho počas pôstu 2017 a aj tieto naše lekcie sú dostupné na webe a dá sa k nim vrátiť. Sú tu ďalšie dokumenty pápeža Františka – ale tie sú už dosť špecializované, sú o manželstve, ekológii, apoštoláte, sociálnej službe a angažovanosti...

Christus vivit z roku 2019 je dokument určený „mladým a celému Božiemu ľudu“. Teda, hlavne mladým, ale nielen im – pretože ako sme spoznávali v uplynulých týždňoch, všetci sme povolaní byť mladými, ba ešte viac, byť deťmi, deťmi Boha, pretože ako vraví Ježiš: „Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň“ (Lk 18, 17) a preto „kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve“ (Mt 18, 4). „Kristus žije. On je naša nádej a najkrajšia mladosť tohto sveta. Všetko, čoho sa dotkne, sa stáva mladým!“ (Christus vivit 1).

Ale ešte prv, než sa ponoríme do tohto bohatstva a začneme piť z tohto prameňa Ducha, vrátime sa k príhovorom, ktoré pápež František adresoval nám, Slovákom, teraz nedávno, keď navštívil našu krajinu a našu cirkev. Už len preto, že zazneli práve teraz, do práve tejto doby – a zazneli rovno a priamo nám! Počujme teda, čo nám Ježiš cez Petra hovorí – a urobme to!